

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **P. N.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Ostravě**, se sídlem Havlíčkovo nábřeží 1835/34, Ostrava, o námitce podjatosti vznesené žalobcem vůči soudcům Krajského soudu v Ostravě v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 25 A 260/2020,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Petr Hlušík, Ph.D., JUDr. Miroslava Honusová, JUDr. Monika Javorová, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., a JUDr. Zora Šmolková **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 25 A 260/2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v řízení o žalobě vedeném u Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“) brojí proti nezákonnému zásahu, který měl spočívat v zásahu do jeho práva na informace, a to v souvislosti s vyřízení jeho žádosti o informace krajským soudem. Žalobce se prostřednictvím žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, domáhal u krajského soudu sdělení spisových značek a dat rozhodnutí krajského soudu mezi roky 2000 až 2010, v nichž bylo dle § 11/1 písm. j), resp. písm. ch) a m) trestního řádu zastaveno trestní řízení pro rozpor s mezinárodní smlouvou. Krajský soud asistentem předsedy Mgr. O. F. jeho žádost vyřídil pod sp. zn. Si 615/2020 a sdělil mu, že provedenou lustrací žádné takové rozhodnutí nebylo nalezeno. Proti tomu žalobce brojil podáním nazvaným „žaloba na porušení čl. 17 Listiny opakovaným poskytováním lživých informací“ adresovaným Nejvyššímu správnímu soudu.

[2] Vzhledem k nejasnosti původního podání vyzval Nejvyšší správní soud žalobce k jeho doplnění, zejména o uvedení, čeho se žalobce domáhá a jaký procesní institut na ochranu svých práv hodlá využít; žalobce v reakci na tuto výzvu uvedl, že své podání zamýšlí jako správní žalobu, konkrétně jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného. Nejvyšší správní soud proto věc usnesením ze dne 1. 12. 2020, č. j. Na 124/2020 – 24, postoupil krajskému soudu a v přípisu ze dne 18. 12. 2020 uvedl, že

podání je svou povahou správní žalobou, námitkou podjatosti a žádostí o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[3] Žalobce ve svých podáních uvádí, že „nedůvěřuje jakémukoli soudci soudu v Ostravě, jelikož má za to, že jsou doslova nakažení a prosyceni lží, jež se šíří z kanceláře předsedy KS Ostrava a nepřestává a nepřestává...“, a že je „bylostně přesvědčen, že jsou soudci na tomto soudu neschopni jakoukoli jeho kauzu/žalobu objektivně rozhodnout, už jen proto, že právě tento soud žaluje“, přičemž odkazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Chmelíř proti České republice (stížnost č. 64935/01). Své konkrétní výhrady žalobce směřuje proti předsedovi senátu JUDr. Miroslavu Muchovi, o němž tvrdí, že během hlavního líčení ve věci 29 T 1/2011 podle protokolu uvedl: „Já jsem soud, soud jsem já,“ a nesprávně založil jeho dřívější žádost o informace do trestního spisu; žalobce zároveň uvedl, že v tom „vidí cestu, jak se dostávají informace o předmětu InfZ žádostí k JUDr. Muchovi“. Na základě svého závěru, že ze strany předsedy senátu JUDr. Miroslava Muchy dochází k zasahování do poskytování informací, proto uvedl, že jím zjištěné skutečnosti jsou „dostatečně alarmující na to, aby rozhodování o této žalobě bylo svěřeno jinému soudu a došlo tak k naplnění zásady *nemo iudex in causa sua*“.

[4] Krajský soud předložil dne 17. 3. 2021 Nejvyššímu správnímu soudu svůj spis vedený pod sp. zn. 25 A 260/2020 k rozhodnutí o námitce podjatosti, a to spolu s vyjádřením soudců, kteří mají dle rozvrhu práce o věci rozhodovat. Soudci Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Petr Hlušík, Ph.D., JUDr. Miroslava Honusová, JUDr. Monika Javorová, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., a JUDr. Zora Šmolková ve svém společném vyjádření ze dne 11. 3. 2021 k námitce podjatosti sdělili, že k věci samé nemají žádný vztah, a uvedli, že se soudcem trestního úseku JUDr. Miroslavem Muchou a asistentem předsedy soudu Mgr. O. F., kteří jsou v podané žalobě zmíněni, se stýkají toliko pracovně.

[5] Stěžejní otázkou pro posouzení daného návrhu je především to, zda je nutné v případě, kdy soudci správního úseku krajského soudu mají přezkoumávat rozhodnutí jejich soudu, věc delegovat jinému správnímu soudu z důvodu tzv. systémové podjatosti postupem podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). K této otázce se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který ve svém usnesení ze dne 26. 3. 2020, pod č. j. Nad 8/2019-65, uvedl: „(...) k vyslovení vyloučení všech soudců daného soudu nestačí, že žalovaným správním orgánem je předseda (případně místopředseda) krajského soudu, respektive ve věci rozhodoval jako správní orgán předseda soudu (...). Je třeba, aby k této skutečnosti přistoupily další okolnosti, které odůvodňují pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu, typicky na základě samotné povahy projednávané věci.“ Rozšířený senát také nastínil, o jaké další okolnosti, které by odůvodnily pochybnosti o nepodjatosti soudců, se může typově jednat. Může jít například o skutečnost, že projednávaná věc bude mít objektivně významný dopad na soud jako celek (platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně vůči soudu, zákonnost jmenování předsedy soudu, stavební povolení na přístavbu, která zlepší podmínky práce soudců apod.). Eventuálně může jít o situaci, která vyvolá nebezpečí subjektivního vztahu všech soudců k věci, kde z vnějšího pohledu hrozí reálné nebezpečí, že u rozhodujících soudců převáží loajalita k jejich soudu či funkcionáři, a tím se „pokříví“ jejich nestrannost (např. případy, kdy soudní funkcionář nevystupoval ve správním řízení jako správní orgán, ale naopak jde o jeho osobní záležitost, typicky žádost o stavební povolení podaná

pokračování

soudním funkcionářem, soudní funkcionář byl účastníkem stavebního řízení jako tzv. „soused“, posléze podal proti rozhodnutí správního orgánu žalobu nebo v řízení o žalobě vystupuje jako osoba zúčastněná na řízení, přestupek soudního funkcionáře jako fyzické osoby apod.). V naprosté většině běžných věcí nelze žádné takovéto atypické okolnosti dovodit. Stejně takovéto okolnosti nebude možno dovodit ani v jiných obvyklých situacích, kde sice soud či jeho funkcionář v nějaké pozici v soudním řízení vystupuje (či vystupoval v řízení správním), jde ovšem o věc bez zásadního významu pro soud jako celek nebo pro jeho soudce a nejedná se ani o významnější osobní záležitost soudního funkcionáře.

[6] Citované závěry rozšířeného senátu je nutno aplikovat i v nyní projednávané věci. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nejsou dány důvody pro vyloučení soudců krajského soudu z projednání a rozhodnutí dané věci.

[7] Jak bylo již výše uvedeno, ve věci nyní projednávané krajským soudem žaloba brojí proti způsobu vyřízení žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Důvodem pro podání námítky podjatosti byla skutečnost, 1) že na soudce krajského soudu měla morálně negativním způsobem působit kancelář předsedy krajského soudu, 2) že předseda senátu JUDr. Miroslav Mucha měl neoprávněně zasahovat do poskytování informací a 3) že soudci krajského soudu nebudou schopni o věci objektivně rozhodnout, neboť žaloba směřuje proti krajskému soudu samotnému.

[8] Podle citovaných závěrů rozšířeného senátu však sama skutečnost, že žaloba směřuje proti soudu samotnému, nemůže být důvodem pro vyloučení soudců specializovaného úseku správního soudnictví z projednávání žaloby a rozhodnutí o ní. Nejvyšší správní soud dodává, že z předloženého spisu nejsou zřejmé ani jiné okolnosti, které by odůvodnily pochybnosti o nepodjatosti soudců správního úseku krajského soudu. Tvrzení o zasahování soudce JUDr. Miroslava Muchy do poskytování informací nejsou dostatečně podložena a nelze z nich nijak dovozovat podjatost soudců správního úseku. O morálních kvalitách soudců v Ostravě a tvrzeném zlobném vlivu kanceláře předsedy soudu na jejich charakter odmítá Nejvyšší správní soud jakkoli spekulovat. Posouzení žalobcovy žádosti o informace navíc není otázkou, která by objektivně mohla mít významný dopad na soud jako celek, a nejedná se ani o osobní záležitost soudního funkcionáře (předsedy soudu), o kterých v citovaném usnesení hovoří rozšířený senát. Z návrhu žalobce ani z vyjádření soudců krajského soudu nejsou ani v této souvislosti zřejmé jakékoliv okolnosti, které by svědčily pochybnosti o nepodjatosti soudců daného úseku krajského soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu

